

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

1
87
Дата 19 9 28 95

.....
.....
N 11-03-0089
София, 15.09.1995 г.
Пощ. код 1040, Телекс 2272
Телефакс 801148

ДО

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ

по Конституционно дело N 13 от 1995 година

С определение от 25 юли 1995 г. по конституционно дело N 13 от 1995 г. е допуснато за разглеждане искането за установяване на противоконституционност на разпоредбата на чл. 3, ал. 2 от Закона за държавния бюджет на Република България за 1995 г. /ДВ, бр. 46 от 1995 г./ и на чл. 25 от Закона за съдебната власт, както и за задължително тълкуване на конституционните текстове, които определят организацията и статута на Висшия съдебен съвет в системата на държавните органи с оглед на бюджетната му издръжка /чл. 129, ал. 1 и 2, 130 и 131 във връзка с чл. 117, ал. 2 и 3/ от Конституцията на Република България, като Министерство на финансите е конституирано като страна по делото. Във връзка с това изразяваме следното становище:

В искането на главния прокурор се посочва, че Висшият съдебен съвет е орган на съдебната власт и от това следвало, че трябва да има самостоятелен бюджет в рамките на бюджета на съдебната власт. Това становище не може да се приеме.

В мотивите на Решение N 8 от 15.09.1994 г. Конституционният съд е приел, че поради безпрецедентния характер на прехода към демокрация, преустройството на съдебната система в постоталитарното общество не

би могло да се извърши с еднократен акт. То е труден и продължителен процес. Конституцията предвижда принципно нова уредба на структурите на съдебната власт, като изрично повелява организацията и дейността на Висшия съдебен съвет да се уреди със закон.

Според Решение N 8 от 15.09.1994 г. по конституционно дело N 9/1994 г. на Конституционния съд Висшият съдебен съвет е "специфичен съдебен орган с точно определени административни и организационни правомощия, които Конституцията /чл. 133/ повелява да се определят със закон. Законът за съдебната власт съдържа детайлна регламентация на тези правомощия. В него Висшия съдебен съвет не е определен като разпоредител на бюджетните кредити по смисъла на Закона за съставяне и изпълнение на държавния бюджет. Напротив съгласно чл. 25 от Закона за съдебната власт административното обслужване на Висшия съдебен съвет е предвидено да се осъществява чрез Министерството на правосъдието. Това "обслужване" обхваща и извършването на всички плащания. Нещо повече - и съгласно чл. 21, ал. 2 от Правилата за дейността на Висшия съдебен съвет приети от него на 12.02.1992 г. "бюджетът, определен за Висшия съдебен съвет се изпълнява от Министерството на правосъдието".

Член 25 от Закона за съдебната власт не противоречи на Конституцията. Неколкократно други разпоредби от него са атакувани като противоконституционни. Законът за държавния бюджет на Република България за 1995 г. е съобразен с тази разпоредба, която е задължителна по силата на чл. 4, ал. 1 от Конституцията.

Във връзка с искането да се направи тълкуване на конституционните текстове определящи организацията и статута на Висшия съдебен съвет в системата на държавните органи считаме, че Конституционният съд се е произнесъл с Решение N 8 от 15.09.1994 г. по конституционно дело N 9/1994 г., като го е определил в мотивите си като "специфичен съдебен орган с точно определени административни и организационни правомощия". Тези правомощия са определени в Закона за съдебната власт и затова не е необходимо да се прави тълкуване на конституционните текстове.

След като Висшият съдебен съвет със Закона за съдебната власт не е определен като разпоредител с бюджетни средства по смисъла на Закона за

съставяне и изпълнение на държавния бюджет не може с основание да се твърди, че чл. 3 от Закона за държавния бюджет на република България за 1995 г. противоречи на Конституцията. Финансовият план на държавата съдържа само разпределенията на средствата между разпоредителите с бюджетни средства. В тази връзка и атакуемата разпоредба регламентира разпределението на бюджетните разходи между органите на съдебната власт. В нормата като разпоредители на бюджетни средства са визирани - съдилищата, Главна прокуратура, Върховния съд /Върховен касационен съд и Върховен административен съд/ и Националната следствена служба.

Висшият съдебен съвет не е включен в това разпределение, тъй като съгласно чл. 196, ал. 1, изр. 1 от Закона за съдебната власт нему са възложени функциите по съставяне, разпределение и контрол на бюджета на съдебната власт, но не и по изпълнението му. Изрично в изр. 2 на ал. 1 на чл. 196 е регламентирано, че изпълнението на бюджета се извършва самостоятелно от Върховния касационен съд, Върховния административен съд, Министерството на правосъдието - за останалите съдилища, Главна прокуратура и Националната следствена служба. Доколкото в закона на Висшия съдебен съвет не са възложени функции по изпълнението на бюджета на съдебната власт, то същия не може да се приеме, че е разпоредител с бюджетни средства по смисъла на Закона за съставяне и изпълнение на държавния бюджет. При това той правилно не е посочен като опосредяващ орган за изпълнението на бюджета на съдебната власт във финансовия план на държавата за 1995 година. Законодателят е възприел категорично, че правомощията на Висшия съдебен съвет по разпределение на бюджетните средства са предоставени и се реализират при съставяне на проектобюджета на съдебната власт, който се предлага от Висшия съдебен съвет.

Конституционните принципи заложили в ал. 2 и 3 на чл. 117 от Конституцията, че съдебната власт има самостоятелен бюджет не са накърнени. Нещо повече те са изрично заложили в разпоредбата на чл. 3 от Закона за държавния бюджет на Република България за 1995 година. Не може да се приеме, че нормата на ал. 2 на чл. 3 от този закон накърнява

разпоредбата на чл. 8 от Конституцията, която прогласява разделението на държавната власт.

Разпоредбите на чл. 129, чл. 130 и чл. 131 от Конституцията определят правомощията на Висшия съдебен съвет и нямат отношение към искането за обявяване като противоконституционна нормата на чл. 3, ал. 2 относно формата на разпределението на бюджетните средства. Доколкото за обезпечаване изпълнението на тези правомощия са необходими средства не е взето предвид, че такива средства са предвидени съобразно чл. 25 от Закона за съдебната власт, който както отбелязахме по-горе не е отменен или обявен като противоконституционен. При това изложеното в мотивите за липса на служител /секретар-протоколист/, за средствата за командировъчни на Висшия съдебен съвет е във връзка с организацията на административното обслужване, а не е въпрос на конституционосъобразност на нормите на чл. 3, ал. 2 от Закона за държавния бюджет и чл. 25 от Закона за съдебната власт.

Предвид гореизложеното, становището ни е, че искането за обявяване като противоконституционни нормите на чл. 3, ал. 2 от Закона за държавния бюджет на Република България за 1995 г. /ДВ, бр. 46 от 1995 г./ и на чл. 25 от Закона за съдебната власт следва да бъде отхвърлено, тъй като посочените разпоредби не накърняват конституционни норми. Доколкото в мотивите по Решение N 8 от 15.09.1994 г. по конституционно дело N 9 от 1994 г. Конституционният съд е определил статута на Висшия съдебен съвет и във връзка с чл. 133 от Конституцията на Република България считаме, че искането за задължително тълкуване на визираните в предложението на главния прокурор конституционни норми не следва да бъде уважено.

